

Ørelys-behandling – fungerer det?

(www.tinnitus-tips.no)

Fritt oversatt fra www.randi.org/jr/02-02-2001.html.

www.randi.org (JREF) utførte i 2001 en test for å vise studentene hvordan man kan ta for seg en enkel påstand, planlegge og utføre en passende test, og trekke en gyldig konklusjon.

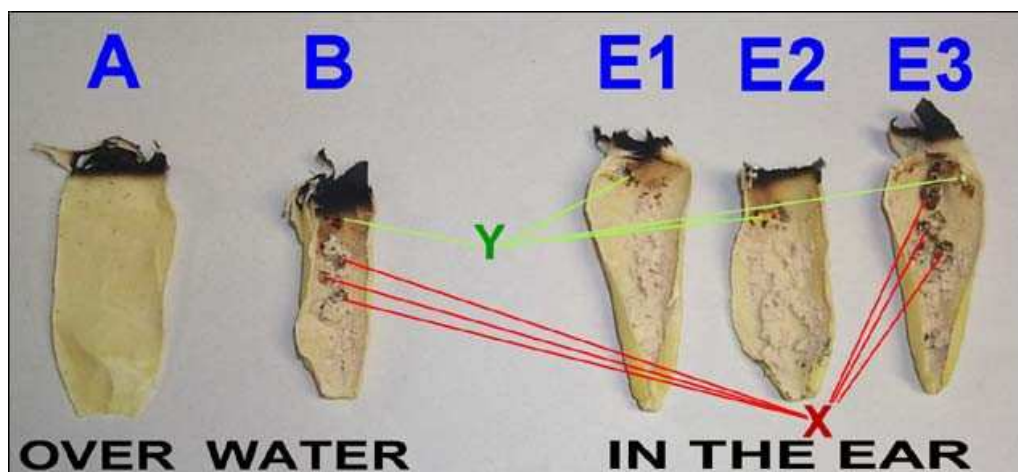
Det sies at ørelys-behandling renses øret for ørevoks og andre urenheter.

Ørelyset er et langt (ca 25 cm) og tynnt rør rullet av et stykke tekstil / tøy som er innsatt med voks. Det minner litt om et stearinlys av utseende men er hult, se bildet nedenfor. Barna dine har sikkert laget honninglys i barnehagen. Da har de en god ide om hvordan et ørelys er konstruert.

Ørelyset stikkes gjennom et stykke beskyttende papir eller tekstil (se bildet ovenfor), og deretter inn øret på en person som ligger på siden. Så setter man fyr på ørelyset og lar det brenne halvveis ned. Det hevdes at flammene varmer opp øregangen slik at ørevoksen blir myk/flytende, og at vakumet som dannes inni ørelyset, suger ørevoksen og andre urenheter opp i ørelyset. Forklaringen kan ved første øyekast virke fornuftig. Faktisk er det svært mange som mener at slik fungerer det. Ørelys fås dermed kjøpt i alle helsekost-forretninger og butikker for alternative legemidler.

www.randi.org (JREF) utførte en test hvor en av elevene meldte seg frivillig som forsøkskanin. Bildet nedenfor viser resultatene. De gjenværende delene av ørelysene er åpnet og rullet ut for å kunne undersøke hvordan de ser ut på innsiden.

Først, ta en titt på prøve nr E1. Dette er det første ørelyset som testpersonen brukte. Det viser litt finkornet grå-brunt støv/aske som har formet en ømfintlig, porøs struktur som ligner på sigarettaske, men som ser ut til å være litt lettere og svakere.

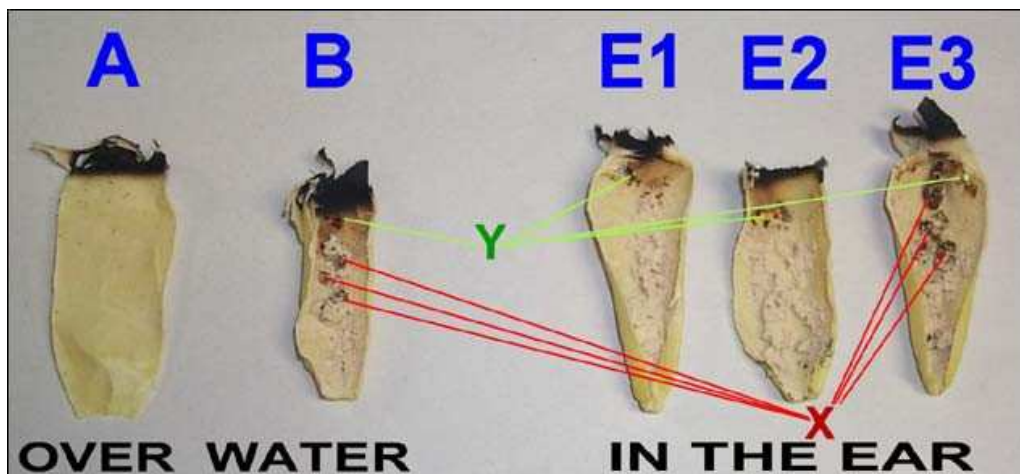
Prøve nr E2 er veldig lik.

Men den tredje prøven (E3) har en tydelig forskjell. De røde pilene (X) peker på områder hvor vi fant tydelige ansamlinger av et klebrig, voksaktig, mørkebrunt stoff. Vi syntes alle at dette lignet veldig på ørevoks. De grønne pilene (Y) peker på områder med svake, lyse spor av voksaktige avleiringer.

Hadde vi stoppet eksperimentet her, ville vi trolig ha konkludert med at ørelys faktisk renser øret for ørevoks. Men vi var fast bestemt på at vi måtte foreta en kontroll-test, altså å gjøre samme test men uten å ha ørelyset i et øre.

Våre ørelys var laget av bi-voks, ikke stearinvoks eller parafinvoks. Fargen på bi-voks varierer fra gul-brun til brunaktig. Når bi-voks brennes, blir den temmelig mørkebrun, lik fargen vi så på områdene de røde pilene (X) peker på.

Vi plasserte ørelyset over et glass med litt vann i, og lot det brenne halveis ned. Som prøve nr A viser, ble det ingen avleiringer av noe slag, ikke engang litt grå-brun "sigarett-aske" og ingen brun voksaktig substans.

Men hva med prøve nr B? Jo, den fikk vi ved å brenne ørelyset når enden stakk litt ned vannet slik at luft ikke fritt kunne strømme opp gjennom det.

Som vi ser, er prøve nr B og prøve nr E3 helt like.

På alle prøvene unntatt A, er det små avleiringer der hvor de grønne pilene (Y) peker. Vi tror at prøve nr A som har fri adgang til luft som kan strømme opp inni ørelyset, oppnår en mer fullstendig forbrenning. Dermed ble både voks og tekstil helt borte.

I prøve nr B var bunnen av lyset var nedsenket i vann. Dermed kunne luft ikke strømme opp inni ørelyset. Dette forårsaket en ufullstendig forbrenning og klumper av bi-voks og litt aske.

En lignende situasjon var det for de 3 E-prøvene også. Redusert mulighet for at luft fritt kunne strømme opp inni rører ga ufullstendig forbrenning og klumper av bi-voks og litt aske.

Men E1 og E2 produserte ikke voksflekker, noe vi tror kom av at de ikke satt så tett inni øret. Kanskje satt ørelyset ekstra tett i prøve nr E3 fordi varm ørevoks muligens laget en slags tettende film/hinne. eller kanskje var ørelyset rett og slett dyttet litt lenger inn i øregangen slik at lyset satt tettere.

Vi konkluderer med at forbrenningen i et ørelys som sitter godt og tett i øret, er mindre effektiv og at de brune flekkene av bi-voks da lettere oppstår. Flekkene er bi-voks, ikke ørevoks.

Hvis du tviler på resultatene av denne testen, kan du gjenta eksperimentene selv. Du kan også få en venn til å se om det ble mindre ørevoks i øret ditt etter at du brukte et ørelys.

(En gruppe filosofer diskuterte for to tusen år siden heftig hvorvidt kvinner hadde færre tenner enn menn. Etter flere dagers uenighet sa et lite barn: Kan dere ikke bare telle tennene hos noen kvinner og deretter telle tennene hos noen menn?)

Advarsel:

Smeltet voks kan i uheldige tilfeller dryppe ned gjennom ørelysets hule innside og treffe trommehinnen.

Ønsker du å bidra til avsløring av humbug: [Støtt JREF \(randi.org\)](http://StøttJREF.org).